

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาว

ที่ สพ ๗๔๘๐๑ /

วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๓

เรื่อง ขอรายงานผลการประเมินความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่าง
ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓
(รอบ ๖ เดือน ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๒ – วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๓)

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาว

ตามที่คณะกรรมการและอนุกรรมการเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารราชการขององค์การ
บริหารส่วนตำบลลวัดดาว ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของ
องค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาวประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ และ รายงานสรุปผลการดำเนินงานตาม
แผนปฏิบัติราชการการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาว ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ เสร็จเรียบร้อยแล้ว นั้น

ในการนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาวและเป็นแนวทาง
ให้กับการปฏิบัติราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาวได้ขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริต และ
ประพฤติมิชอบภายในและภายนอกองค์กร คณะกรรมการและอนุกรรมการเสริมสร้างความโปร่งใสในการ
บริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาว จึงขอรายงานผลการการประเมินความเสี่ยงที่อาจ
ก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ของการ
ปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ (รอบ ๖ เดือน ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๒ –
วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๓) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมบันทึกนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ)

(นางสาวศรีรัตน์ หัสชู)

รองปลัดอบต.วัดดาวปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายใน

(ลงชื่อ)

(นายลักษณะ แก้วพวง)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาว

เห็นควรนำผลการประเมินความเสี่ยงฯไปพัฒนา/ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการทุจริตฯ
ขององค์กรอย่างต่อเนื่องและประชาสัมพันธ์ให้ทุกส่วนราชการในสังกัดฯถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

(นายประทวิ รัศมี)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาว

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่าง
ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลลวัดดาว

อำเภอบางปานม้า

จังหวัดสุพรรณบุรี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเมื่อกีดขึ้นในองค์กรจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามากจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้างทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ยังเป็นภาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ในองค์กรบริหารส่วนตำบลวัดดาวโดยใช้แนวทางปฏิบัติตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จัดทำโดยงานตรวจสอบภายใน องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดดาว จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดดาวจะไม่มีการทุจริตหรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร

๑.๑ ส่วนราชการ/อำนาจหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบลดาวเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอป่าไม้ จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ประมาณ ๔๒.๘๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๖,๗๘๒ ไร่ เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดาวเป็นไปด้วยความสะดวก ได้กำหนดพื้นที่ออกเป็น ๑๐ หมู่บ้าน มี ๑,๙๒๔ ครัวเรือน จำนวนประชากร ๖,๐๗๗ คน แบ่งการบริหารส่วนราชการ ประกอบด้วย

๑. สำนักปลัด มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานการเจ้าหน้าที่ งานควบคุมเทศพานิชย์ งานพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว งานงบประมาณ งานวิเคราะห์นโยบายและแผน งานบุคลากร งานนิติการ งานกิจการสปา งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานรักษาความสงบภายใน งานกิจการสภารากเด็กและเยาวชน งานการส่งเสริมอาชีพ งานส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ งานธุรการและงานอื่นๆที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดในองค์การบริหารส่วนตำบลดาว

๒. กองคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงินและเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญภูมิฯ งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดบัญชี ทุกประเภท ทะเบียนคุมเงิน รายได้และรายจ่ายต่างๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานจัดทำงบทดลองประจำเดือน/ประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลดาว และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๓. กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การจัดการบริหารการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดดาวและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์ตระ昆仑 โดยให้มีงานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานแผนและโครงการ งานระบบสารสนเทศ งานงบประมาณเกี่ยวกับการศึกษา งานวางแผนบุคลากรและ งานโรงเรียน งานพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา งานกีฬาและนันทนาการ งานกิจการศาสนา งานส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรม และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๔. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่เกี่ยวกับสาธารณสุขชุมชน ส่งเสริมสุขภาพ และอนามัย การป้องกันโรคติดต่อ งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอื่นๆ เกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุข งานกองทุนสปสช.อบต.วัดดาวและงานการดูแลผู้สูงอายุพึ่งพิง และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๕. กองช่าง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและงานเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานควบคุมตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๖. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานตรวจสอบบัญชี ทะเบียน เอกสารการเบิกจ่ายเงิน ตรวจสอบภาษีหักภาษีณกอกและภาษีใน การตรวจสอบพัสดุและทรัพย์สิน และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ จำนวนบุคลากร/ประกอบด้วย

ส่วนราชการ	พนักงานส่วนตำบล	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป
สำนักปลัด	๗	๒	๓
กองคลัง	๔	๓	๑
กองช่าง	๒	๑	๑
กองการศึกษาฯ	๕	๓	-
กองสาธารณสุขฯ	-	-	๑
รวม	๑๘	๙	๖

จากข้อมูลภารกิจ และจำนวนบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลวัดดาว ที่จะต้องปฏิบัติงานอำนวย ความสะดวกในการให้บริการประชาชน การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และการพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบลวัดดาวให้ดีขึ้น จึงขอเร้าห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบล วัดดาวโดยใช้หลัก SWOT Analysis ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย

จุดแข็ง (Strength : S)

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลวัดดาวมีการแบ่งโครงสร้างการบริหารภายในที่ชัดเจน และมีคำสั่งการมอบหมาย เจ้าหน้าที่ในทุกระดับ

๒. มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานการบริหารงาน และส่วนราชการว่า เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ ฯลฯ หรือไม่

๓. มีการมอบหมายงานในลักษณะตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) เช่น กำหนดเจ้าหน้าที่รับเงิน ออกใบเสร็จรับเงินและลงบัญชี ไม่ให้อยู่ในความรับผิดชอบของบุคคลเพียงคนเดียว

๔. มีการกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อให้บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวัดดาวดำเนินการตาม ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลวัดดาว เรื่อง การแสดงเจตจำนงสุจริต การเสริมสร้างคุณธรรมและความ โปร่งใสในการบริหารราชการ

๕. ผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต และมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตกับสำนักงานป.ป.ช. ประจำจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อส่งเสริมสนับสนุนเผยแพร่ และประสานงานการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อสัตย์สุจริตให้กับบุคลากรในสังกัด และประชาชนทุกภาคส่วนในพื้นที่ตำบลวัดดาว

๖. มีการประชุมผู้บริหาร/หัวหน้าส่วนราชการและพนักงานทุกคนอย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามงาน แจ้งข้อ ราชการ นโยบาย และระเบียบกฎหมายต่างๆ

๗. มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ และผลการดำเนินงานผ่านทางสื่อสาร ขององค์การบริหารส่วนตำบล วัดดาว

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

ขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในประจำหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ใน การตรวจสอบ การปฏิบัติงานบัญชี งานการเบิกจ่ายเงิน ภาษี ทรัพย์สิน การเก็บรักษา การเก็บหลักฐาน การเงิน การบัญชี การจัดเก็บรายได้ ฯลฯ

สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย

โอกาส (Opportunities : O)

(๑) ระเบียบกฎหมายที่กำหนดให้มีกลไกในการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๖๓ บัญญัติว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนและให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ” มาตรา ๗๖ “รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารราชการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ”

(๒) คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมธรรมาภิบาล ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ข้อ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิด การทุจริตประพฤติมิชอบได้

(๓) การขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ถือเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความตระหนักที่จะกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และมาตรการใดๆ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(๔) การกำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ถือเป็นโอกาสที่ทุกหน่วยงาน ภาครัฐ ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทบทวนการปฏิบัติงานและการบริหารเพื่อปรับการทำงาน และการบริหารงานองค์กรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ป.ป.ช. กำหนด เพื่อให้องค์กรเป็นองค์กรที่โปร่งใส ปราศจากการทุจริตอันจะเกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับองค์กร

(๕) การตรวจสอบการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากขึ้น ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย มีความคุ้มค่า อุปสรรค (Threat : T) ระเบียบ กฎหมายในการปฏิบัติงานบางเรื่องขาดความชัดเจน ทำให้การปฏิบัติงานอาจจะทำ ให้เกิดการสุมเสียงต่อการทุจริตได้ เช่น การกำหนดราคาภัณฑ์ ซึ่งพัสดุบางรายการมิได้มีการกำหนดไว้ในประกาศของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง หรือพาณิชย์จังหวัด

๒. หลักการและเหตุผล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ของศาสตราจารย์ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ และคณะพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยต้องดำเนินการด้านการจัดซื้อจัดจ้างการทำโครงสร้างพื้นฐานการบริหารงานบุคคล และการออกใบอนุญาตภายใต้กฎหมายระเบียบข้อบังคับหลายฉบับ ซึ่งมีลำดับชั้นที่แตกต่างกันไปโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่วางหลักการโดยภาพรวมรวมถึงมีการบัญญัติกำหนดรายละเอียดไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองต่างๆ ที่ออกโดยกระทรวงมหาดไทย หรือ องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ ดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้ระบบการตรวจสอบซึ่งมีอยู่หลายช่องทาง ได้แก่ การตรวจสอบโดยกลไกทางการเมือง การตรวจสอบโดยองค์กรผู้มีอำนาจกำกับดูแลตรวจสอบ โดยองค์กรที่มีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การตรวจสอบโดยองค์กรตุลาการ และการตรวจสอบจากภาคประชาชน สำหรับสภาพข้อเท็จจริงการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยนั้น พบว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนและถูกชี้มูลความผิดมากที่สุด ขณะเดียวกันการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานเป็นกิจกรรมที่พบว่ามีการกระทำการทุจริตมากที่สุด หากพิจารณาสาเหตุของการทุจริตสามารถจำแนกได้เป็น ๒ ส่วนคือ ๑. สาเหตุในภาคร่วมได้แก่ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจัย ทางด้านสังคมและเศรษฐกิจความต้องการสิทธิอิสapiในการตรวจสอบการทุจริตของหน่วยงานตราชัยสอบการถือ ปฏิบัติโดยยึดตามบรรทัดฐานจากส่วนกลางและคุณภาพของคน ๒. สาเหตุเฉพาะประเภทการทุจริตประกอบด้วย ๒.๑ การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและการท าโครงสร้างพื้นฐานมีสาเหตุมาจากการกฎหมายที่ใช้ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างการกำหนดราคากลางที่สูงกว่าสภาพความเป็นจริง การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้ประกอบการกับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างนักการเมืองระดับชาติ เจ้าหน้าที่จากส่วนราชการส่วนกลางกับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งปัจจัยทางด้านการเมืองตลอดจนปัจจัยจากการขาดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและเงื่อนไขจากการขาดกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ ๒.๒ การทุจริตในเรื่องการบริหารงานบุคคลมีสาเหตุมาจากกฎหมายที่ใช้ในการบริหารงานบุคคล ให้อำนาจในการบริหารงานบุคคลแก่ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากเกินไป รวมทั้งปัญหาในเชิงองค์กรบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากเกินไปอันนำมาซึ่งการทุจริตโดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสีย ผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตส่วนหนึ่งไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ขออนุญาตรวมทั้งระบบในการบริหารราชการภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่ไม่มีประสิทธิภาพ สำหรับมาตรการในการแก้ไขปัญหาการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนถิ่นในประเทศไทยนั้นมีหลายประการ อย่างไรก็ตามมาตรการเหล่านี้มีพื้นฐานภายใต้หลักการเดียวกัน ได้แก่ หลักความโปร่งใส หรือ หลักการมีส่วนรวมของประชาชน หลักความรับผิดชอบ หลักการห้ามบุคลากรเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหน้าที่ของตน โดยนำเอาหลักการดังกล่าวมาเสริมสร้างกระบวนการในการดำเนินการของท้องถิ่น เพื่อเป็นการป้องกันหรือลดโอกาสลงจนใจ หรือความเสี่ยงในการทุจริต ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดดวsiyทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาดไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)” กำหนดพันธกิจเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริตยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากลผ่าน ยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยกระดับเขตจำหน่าย การเมืองในการต่อต้านการทุจริต สถาดกันการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

ปฏิรูปกลไกและกระบวนการ การ การประปารม และยกระดับด้านการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดย เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ คือ ประเทศไทยมีค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั่วภายในและต่างประเทศ รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางและกลไก ในการดำเนินงานที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริต ได้อย่าง ทันท่วงที สำหรับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนภาคประชาชน รวมถึงภาคส่วนอื่นๆ ในประเทศไทยสามารถ นำไปปรับใช้ในงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ประเทศไทยของเราสามารถยืนหยัดอยู่ได้ อย่างส่งงามท่ามกลางกระแสโลกปัจจุบันการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นที่มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการ ต่างๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติเกิดการ ทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน ลักษณะการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกเป็น ๗ ประเภทดังนี้ (๑) การทุจริตด้านงบประมาณการจัดทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลังส่วนใหญ่ เกิดจาก การละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๒) สภาพหรือปัญหาการทุจริตที่เกิดจากตัวบุคคล (๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎหมายเบี่ยบແລກกฎหมาย (๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่ เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดคุณธรรมจริยธรรม (๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาการทุจริตที่เกิด จากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ (๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการ ตรวจสอบขาดความหลากหลาย ในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ (๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการ ทุจริตที่เกิดจากอำนาจมีและอิทธิพลท้องถิ่น การทุจริต ในหลายรูปแบบดังกล่าวจากงานวิจัยของมาตา ลักษณ์อรุ่งโรจน์ (๒๕๕๔) พบว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิด การทุจริต ในสังคมไทยมี ๒ ประการได้แก่ (๗.๑) การใช้ วัฒนธรรมแบบไทยๆ ในทางที่ผิด (๗.๒) ปัญหารื่องตัวบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ กล่าวคือ ระบบอาชญากรรมและ ระบบอุปถัมภ์นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ในทางมิชอบให้แก่ญาติมิตร และพวกพ้องรวมทั้งการตรวจสอบความ โปร่งใสขาดประสิทธิภาพทำให้สังคมเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมดังกล่าว เป็นเพียง ตัวเสริมให้เกิดโอกาสในการทุจริตเท่านั้น ปัญหาที่สำคัญที่สุดอยู่ที่การขาดจิตสำนึก ความซื่อตรงของบุคคลซึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ความโลภมากในอำนาจและทรัพย์สินอยู่เหนือความรับผิดชอบและศักดิ์ศรีในการปฏิบัติ หน้าที่จนนำไปสู่การทุจริตด้วยวิธีการใหม่ๆ ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น สาเหตุและปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่การทุจริตมีอีก หลายประการนับตั้งแต่เรื่องของโอกาส ในการทุจริตที่เกิดจากช่องว่างของกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ไม่เข้มแข็ง การขาดกลไกใน การตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ การผูกขาดผลประโยชน์ทางธุรกิจ กับการดำเนินงานของภาครัฐ ค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการ การขาดคุณธรรมอาประโยชน์ส่วนตน เป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดประโยชน์ส่วนรวม ค่านิยมยกย่องคนที่มีเงินหักหนี้ที่ว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติความไม่ เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมีส่วนทำให้คนมุ่งสร้างความร่ำรวยวัตถุนิยม เป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ มีแนวโน้มที่จะทำการทุจริตรวมทั้ง “โครงสร้างทางสังคมที่บิดเบี้ยว”. มีความเหลื่อม ล้ำมีช่องว่างระหว่างคนจน – คนรวย, คนมีอำนาจ - คนซึ่งไร้อำนาจทำให้แสวงหาหนทางที่จะลดช่องว่างโดย การทุจริตมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึง จำเป็นต้องพัฒนากลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีความ เข้มแข็งทั้งในส่วนของกฎหมาย กฎหมายเบี่ยบ และ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๑.-๒๕๖๔). ที่บูรณาการพัฒนากิจการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กรและภาคี เครือข่ายที่มีบทบาทหน้าที่ในการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้ประเทศไทยลดการทุจริตได้อย่างมีนัยสำคัญ นั้น

๓. วัตถุประสงค์

๑. การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรซึ่งถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร

๒. การประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น

๓. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนดำเนินการตามมาตรฐาน ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของ การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

๔. เพื่อเป็นการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกกิจกรรมของทุกส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วน ดำเนินการโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการ รับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔. เป้าหมาย

ผู้บริหาร สมาชิกสภาฯ พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างในสังกัดองค์การบริหารส่วนดำเนินการ

๕. การดำเนินการ

๑. กำหนดกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ

๑.๑ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดซ้ำอีก

๑.๒ Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงทำอย่างจะตรวจบทต้อง สอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อปงชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบ安排สนับสนุน ให้แก่ ผู้บริหาร

๑.๓ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่าโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก(Known.Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมี ความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตเข้ามายได้อีก

๑.๔ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันปราบปราม ล่วงหน้าใน เรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการ ล่วงหน้า อนาคต (Unknown Factor)

๒. กำหนดขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตจากการงานด้วยการอนุมัติ อนุญาต ตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องฯ

๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตจากการงานด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ

๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตจากการงานด้านการกิจกรรมตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

๓. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ การระบุความเสี่ยง

๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าความเสี่ยงรวม)

๓.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๓.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

๓.๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

๓.๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๓.๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๓.๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๖. วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง

การประเมิน/วิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตครั้งนี้ใช้วิธีระดมสมองเพื่อระบุความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างฯ สามารถระบุความเสี่ยงได้ดังนี้

ตาราง ๑ ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	<p>ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>ขั้นตอนหลัก</p> <p>การจัดทำร่างขอบเขตงาน</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>-มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวงพ้อง/การกิดกันหรือการสร้างอุปสรรค</p> <p>-การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติทางด้านเทคนิคที่ไม่เหมาะสม เกินความจำเป็น ทำให้ต้องใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า</p> <p>ขั้นตอนหลัก</p> <p>การกำหนดราคากลาง</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>-มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวงพ้อง การกิดกันหรือการสร้างอุปสรรค</p> <p>-ราคากลางสูงเกินความจริงโดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา๒๐๑๙</p> <p>ขั้นตอนหลัก</p> <p>การตรวจการจ้าง</p> <p>-มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวงพ้อง การกิดกัน หรือการสร้างอุปสรรค</p> <p>-คณะกรรมการตรวจการจ้างขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจการจ้างโดยเฉพาะงานที่ต้องใช้คุณสมบัติทางเทคนิคโดยเฉพาะ</p>	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่ เคยรับรู้ว่าเคยเกิด ^{มา} ก่อน คาดหมายได้ว่ามี โอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น	ปัจจัยความเสี่ยงที่มา ^{จาก} การคาดคะเน/ ประมาณการล่วงหน้า ^{ในอนาคต} ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะ ^{เกิดขึ้น} (คิดล่วงหน้า)

ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนหลัก การจัดทำร่างขอบเขตงาน ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต <ul style="list-style-type: none"> -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสให้อ漾เวย์ไม่เหมาะสมสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพ่วงพ้อง/การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติทางด้านเทคนิคที่ไม่เหมาะสม เกินความจำเป็นทำให้ต้องใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า 		/		
๒	ขั้นตอนหลัก การกำหนดราคากลาง ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต <ul style="list-style-type: none"> -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสให้อ漾เวย์ไม่เหมาะสมสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพ่วงพ้อง การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค -ราคากลางสูงเกินความจริงโดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา๒๐๑๙ 		/		
๓	ขั้นตอนหลัก การตรวจการจ้าง <ul style="list-style-type: none"> -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสให้อ漾เวย์ไม่เหมาะสมสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพ่วงพ้อง การกีดกัน หรือการสร้างอุปสรรค -คณะกรรมการตรวจการจ้างขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจการจ้างโดยเฉพาะงานที่ต้องใช้คุณสมบัติทางเทคนิคโดยเฉพาะ 		/		

จากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไปจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟ จราจร ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้
สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
สถานะสีเหลือง: ความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของ การเฝ้าระวัง			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	
๑	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนหลัก การจัดทำร่างขอบเขตงาน ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจ ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อาย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือ พวกรพ้อง/การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค ^๑ -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติ ทางด้านเทคนิคที่ไม่เหมาะสม เกินความ จำเป็นทำให้ต้องใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า	๒	๒	๑	
๒	ขั้นตอนหลัก การกำหนดราคากลาง ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจ ของ เจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อาย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือ พวกรพ้อง การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค ^๒ -ราคากลางสูงเกินความจริงโดยเฉพาะในช่วง สถานการณ์การเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	๒	๓	๖	
๓	ขั้นตอนหลัก การตรวจการจ้าง -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจ ของ เจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อาย่างไม่เหมาะสม อาจมีการ เอื้อประโยชน์หรือให้ความ ช่วยเหลือพวกรพ้อง การกีดกัน หรือการสร้าง อุปสรรค ^๓ -คณะกรรมการตรวจการจ้างขาดความรู้ความ เข้าใจในการตรวจการจ้างโดยเฉพาะงานที่ต้อง ^๔ ใช้คุณสมบัติทางเทคนิคโดยเฉพาะ	๒	๓	๖	

ที่มา : การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยง ของปัจจัยความเสี่ยงตามตาราง ตาราง ๒. ตามระดับคะแนน ความจำเป็นของ การเฝ้าระวัง คูณกับระดับคะแนนความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือ ขั้นตอน นั้น เป็น MUST หมายถึงมี ความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ใน ระดับ ๒ หรือ ๓
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดง ว่า กิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่อในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พัฒนาระบบ ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่าย เพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนหลัก การจัดทำร่างของขอบเขตงาน ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกรพ้อง/การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติทางด้านเทคนิคที่ไม่เหมาะสม เกินความจำเป็นทำให้ต้องใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า	พอใช้		ค่อนข้างต่ำ	
ขั้นตอนหลัก การกำหนดราคากลาง ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกรพ้อง การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค -ราคากลางสูงเกินความจริงโดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา๒๐๑๙	อ่อน		ค่อนข้างสูง	
ขั้นตอนหลัก การตรวจสอบการจ้าง -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกรพ้อง การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค -คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบการจ้างโดยเฉพาะงานที่ต้องใช้คุณสมบัติทางเทคนิคโดยเฉพาะ	พอใช้		ค่อนข้างต่ำ	

ที่มา : การนำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น.X.รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทาง การประเมิน การควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด แม่บทที่เกี่ยวกับคุณภาพการ จัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มี ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้: จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ที่	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความทุจริต
๑	การจัดทำร่างขอบเขตงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อำยั่งไม่เหมาะสมจากมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง/ การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค	-จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริต ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
๒	การจัดทำร่างขอบเขตงานโดยการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติทางด้านเทคนิคที่ไม่เหมาะสม เกินความจำเป็นทำให้ต้องใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า	-จัดกิจกรรมการสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น การสรหาคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะ
๓	การกำหนดราคากลางที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อำยั่งไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกันหรือการสร้างอุปสรรค	-จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริต ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
๔	การกำหนดราคากลางที่สูงเกินความจริงโดยเฉพาะ ในช่วงสถานการณ์การเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	-จัดกิจกรรมการสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบทโโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางการร้องเรียนการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ
๕	การตรวจการจ้างที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อำยั่งไม่เหมาะสมอาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน หรือการสร้างอุปสรรค	-จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริต ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง -จัดกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการดำเนินนโยบายต่อต้านทุจริตแก่คู่ค้า/ผู้ประกอบการ
๖	การตรวจการจ้างที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจการจ้างโดยเฉพาะงานที่ต้องใช้คุณสมบัติทางเทคนิค โดยเฉพาะ	-จัดกิจกรรมการสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น การสรหาคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะ